

गडमंदिर रामटेक, जि. नागपूर येथील अतिक्रमण
काढणे व मुलभूत सुविधा पुरविणे या कामाच्या
अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता मंजुरी
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: स्मारके २०२४/प्र.क्र.८१/सां.का.३
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२
दिनांक : १२ मार्च, २०२४

वाचा : संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालय संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र
जा.क्र.स्मारके/२०२४/७४४, दि.२३.०२.२०२४.

प्रस्तावना:-

नागपूर जिल्ह्यातील प्रभु श्रीरामांच्या पदस्पर्शाने पावन झालेल्या रामटेक शहरात गिरी शिखरावरील श्री.रामास्वमी मंदिर संकुल हे भाविक व पर्यटकांचे आकर्षणाचे तिर्थक्षेत्र आहे. या स्थळाचे ऐतिहासिक महत्व लक्षात घेवून सन १९९६ मध्ये श्री.रामास्वमी मंदिर संकुल परिसरातील स्मारके (मंदिरे व दरवाजे) राज्य संरक्षित स्मारक म्हणून घोषित करण्यात आलेली आहे. मंदिर संकुल परिसरातील केवळ राम मंदिर, लक्ष्मण मंदिर व रामकुंड या वाकाटककालीन मंदिरापर्यंत पोहचण्याकरीता क्रमशः वराह दरवाजा, शिरपूर दरवाजा, भैरव दरवाजा व गोकूळ दरवाजा यांची रचना केलेली आहे. परंतु या परिसरात मोठ्या प्रमाणात अवैध बांधकामे बांधकामे करण्यात आलेली असल्याने अतिक्रमण काढणे गरजेचे आहे. तसेच पर्यटकांच्या सोईकरीता मुलभूत सुविधा पुरविणे आवश्यक आहे. तसेच मा.उच्च न्यायालय, नागपूर खंडपीठ यांच्या जनहित याचिका क्र.१३/२०१० च्या आदेशानुसार न्यायालयीन मित्र अँड. आनंद जयस्वाल यांनी दि.०२.०७.२०२१ रोजीच्या पाहणीत केलेल्या सुचनांप्रमाणे गडमंदिर रामटेक, जि. नागपूर येथील अतिक्रमण काढणे व मुलभूत सुविधा पुरविणे या कामाचे रु.१,५०,०९,८६३/- इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्याची विनंती संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालय संचालनालय, मुंबई यांनी संदर्भाधीन पत्रान्वये केली आहे. त्यानुसार या स्मारकाच्या जतन व दुरुस्तीच्या कामाच्या रु.१,५०,०९,८६३/- इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

या शासन निर्णयान्वये गडमंदिर रामटेक, जि. नागपूर येथील अतिक्रमण काढणे व मुलभूत सुविधा पुरविणे या कामाच्या रु.१,५०,०९,८६३/- (अक्षरी रूपये एक कोटी पन्नास लाख नऊ हजार आठशे त्रेसष्ट मात्र) इतक्या रकमेच्या अंदाजपत्रकास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

०२. या साठी होणारा खर्च मागणी क्र झेडडी-०२, पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, २२०५ कला व संस्कृती (००) १०३, पुरातत्वशास्त्र, (०१) (०६) राज्यातील ऐतिहासिक व सांस्कृतिकदृष्ट्या महत्वाचे किंल्ले व धार्मिक स्थळे यांची जपणूक व संरक्षण (कार्यक्रम) २२०५ १३०२ २७ लहान बांधकामे या लेखाशिर्षात त्या त्या वर्षी उपलब्ध होणाऱ्या तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

०३. हा वित्त विभाग शासन निर्णय क्र. विअप्र -२०१३/ प्र.क्र.३०/ २०१३/ विनियम, भाग २, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग पहिला, उपविभाग तीन मधील अनुक्रमांक ६ मधील परिच्छेद क्र. २७(२) “अ” नुसार प्रशासकीय विभागांना प्रदान केलेल्या अधिकारात निर्गमित करण्यात येत आहे.

०४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२४०३१२१७२३५५२६२३ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंदा राऊत)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा.मंत्री (सां.का.) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.

प्रधान सचिव (सां.का.), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

उप सचिव (सां.का.३), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई.

संचालक, पुरातत्व व वस्तुसंग्रहालय संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

सहायक संचालक, पुरातत्व विभाग, नागपूर

महालेखापाल-१, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

महालेखापाल-२, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

महालेखापाल-१, (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

महालेखापाल-२, (लेखा परीक्षा), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

जिल्हा कोषागार अधिकारी, नागपूर

अवर सचिव (अर्थसंकल्प), पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई

निवड नस्ती, सां.का.३